

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1945

Vyhlášené: 04.10.1945

Časová verzia predpisu účinná od: 04.10.1945

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

78.

Dekret presidenta republiky

ze dne 19. září 1945

o přechodném finančním zabezpečení hospodářských podniků.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

(1) Každý podnikatel jest povinen postarati se o opatření peněžních prostředků k udržení provozu svého hospodářského podniku. K této povinnosti náleží také zajištění těchto peněžních prostředků.

(2) Podnikatelem podle odstavce 1 jest osoba fysická či právnická nebo sdružení těchto osob, na jejíž účet se podnik provozuje anebo se má provozovati.

§ 2.

(1) Po dobu jednoho roku od počátku účinnosti tohoto dekretu jsou za účelem opatření peněžních prostředků k udržení provozu hospodářských podniků povinni poskytnouti v mezích svých hospodářských možností potřebné peněžité zápůjčky:

- a) společností s ručením omezeným jejich společníci v poměru svých kmenových vkladů;
- b) akciovým společností, komanditním společností na akcie a těžířstvům jejich akcionář či těžář, vlastníci alespoň 25% akciového kapitálu či kuksů;
- c) hospodářským podnikům s výjimkou těch, které jsou označeny shora pod písm. b), ta akciová společnost, komanditní společnost na akcie, společnost s ručením omezeným nebo to těžířstvo nebo společenstvo, které má na podniku alespoň 25%ní účast na kapitálu nebo na zisku.

(2) Ministr financí může povolití úlevy od povinnosti uvedené v odstavci 1 v dohodě s ministrem, do jehož působnosti podnik patří.

§ 3.

Na plnění povinností uložených v §§ 1 a 2 dozírají orgány určené ministrem financí. Každý, koho tato povinnost postihuje, jest povinen tento dozor umožnit, podporovat a při něm spolupůsobit.

§ 4.

(1) Pokud nelze opatřiti peněžní prostředky k udržení provozu hospodářských podniků podle ustanovení §§ 1 a 2 nebo prostředky k obnovení provozu hospodářských podniků, zmocňuje se ministr financí, aby v dohodě s ministrem, do jehož působnosti podnik patří, převzal státní záruku za úvěry s jejich příslušenstvím, které peněžní ústav či sdružení těchto ústavů poskytne:

- a) k opatření peněžních prostředků hospodářským podnikům, jsoucím v národní správě podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů;
- b) k opatření peněžních prostředků na výplatu mezd a služebních platů, na nákup surovin a materiálu hospodářským podnikům vůbec;
- c) k převedení podniků z válečného hospodářství na hospodářství mírové;
- d) podnikům nebo podnikatelům postiženým válkou nebo okupací za účelem uvedení podniků do provozu.

(2) Záruční listiny a doložky vydané podle předcházejícího odstavce jsou osvobozeny od poplatků.

(3) Zaručený úvěr uvolňuje podle potřeby ministr financí.

(4) Podniky požívající zaručeného úvěru podléhají státnímu dozoru, jež provádějí orgány určené ministrem financí, bez újmy dozoru podle jiných platných ustanovení. Nejvyšší účetní kontrolní úřad vykonává v těchto podnicích dozor podle zákona ze dne 20. března 1919, č. 175 Sb., o zřízení a působnosti nejvyššího účetního kontrolního úřadu. Podnikatelé a národní správci jsou povinni dozor umožnit, podporovat a při něm spolupůsobit.

(5) Převezme-li ministr financí podle odstavce 1 záruku za úvěr poskytnutý akciové společnosti, vztahuje se na ni ustanovení čl. XLVIII, odst. 1, věty druhé bankovního zákona ze dne 21. dubna 1932, č. 54 Sb.

§ 5.

Vyjde-li najevo po poskytnutí státní záruky podle § 4, odst. 1, písm. a) až c), že je tu povinnost stanovená v § 2, určí ministr financí v dohodě s ministrem, do jehož působnosti podnik patří, výši této povinnosti. Výměr o tom jest vykonatelný správní exekucí.

§ 6.

Nároky z jakýchkoliv úvěrů poskytnutých peněžními ústavy podnikům jsoucím v národní správě se uspokojí při exekuční nucené správě a při nucené dražbě ve stejném pořadí jako nároky, uvedené v § 120, č. 4 a § 216, č. 1 exekučního řádu.

§ 7.

Úroková sazba úvěrů, poskytnutých podle §§ 4 a 6, smí včetně všech poplatků, náhrad a odměn činiti nejvýše 5% ročně.

§ 8.

(1) Úvěry sjednané před úvěry zaručenými státem podle § 4, jakož i jejich příslušenství, mohou býti vymáhány a spláceny jen se souhlasem ministra financí. Promlčení pohledávek z takových úvěrů se staví v době ode dne podání žádosti za souhlas ministra financí až do dne udělení tohoto souhlasu.

(2) Toto ustanovení se netýká úvěrů sjednaných počínajíc dnem, kdy obec, ve které podnik jest, byla osvobozena od okupace.

§ 9.

(1) Pokud nejde o čin přísněji trestný nebo o čin trestný soudně, trestá okresní národní výbor pro správní přestupek vězením do jednoho roku nebo pokutou do výše 1,000.000 K nebo oběma těmito tresty zároveň:

- a) toho, kdo úmyslně poruší ustanovení §§ 1, 2, 3 a § 4, odst. 4 tohoto dekretu;
- b) toho, kdo učiní v žádosti za poskytnutí úvěru k účelům uvedeným v § 4, odst. 1 úmyslně nesprávné údaje, jež jsou rozhodné pro vyřízení věci;
- c) dlužníka, který nesplní úmyslně zcela nebo zčásti povinnosti ze státem zaručeného úvěru;
- d) dlužníka, který, pokud jde o úvěr poskytnutý podle tohoto dekretu, jedná úmyslně takovým způsobem, aby zmařil nebo ztenčil uspokojení věřitelovo;
- e) dlužníka, který prostředků, získaných úvěrem podle §§ 2 nebo 4, použije úmyslně k jinému účelu, než pro který byl úvěr určen.

(2) Byly-li skutkové podstaty, uvedené v odstavci 1, založeny toliko z nedbalosti, uloží se trest podle míry zavinění, a to buď vězení do 3 měsíců nebo pokuta do 250.000 K nebo oba tyto tresty zároveň.

(3) Pro případ nedobytnosti pokuty budiž uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v případech odstavce 1 do jednoho roku, v případech odstavce 2 do 3 měsíců vedle trestu vězení po případě již uloženého.

(4) Trestní řízení se provádí ve všech případech na návrh, který podá ministr financí po dohodě s ministrem, do jehož působnosti podnik patří. Návrh může být do vydání trestního nálezu v I. stolici odvolán. Za právnické osoby odpovídají trestně ti, kdož podle platných předpisů je spravují. Právnické osoby však ručí za pokuty uložené těmito správními orgány.

§ 10.

Ustanovení §§ 4, 6 a 9 se vztahují též na případy, v nichž byl hospodářským podnikům poskytnut úvěr k udržení provozu počínajíc dnem osvobození od okupace.

§ 11.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

